

Socialförsäkringsutskottets betänkande 2025/26:SfU28

Skärpta krav för svenskt medborgarskap

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag till ändringar i bl.a. lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap.

Genom den nya reglering som utskottet tillstyrker skärps reglerna om förvärv av svenskt medborgarskap i syfte att stärka medborgarskapets status samt öka individens möjlighet att aktivt delta i samhället. Lagändringarna innebär i huvudsak följande.

- Kraven på hemvist i Sverige skärps.
- Det ställs högre krav på levnadssättet hos den som vill förvärva svenskt medborgarskap.
- Det införs ett försörjningskrav vid ansökan om medborgarskap.
- Det införs ett krav på tillräckliga kunskaper i svenska och om det svenska samhället för att få svenskt medborgarskap.
- Anmälningförfarandet utmönstras så långt som möjligt.
- Det införs en möjlighet för barn att självständigt förvärva svenskt medborgarskap efter ansökan.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 6 juni 2026. Lagändringarna i fråga om medborgarskapsprovet i läs- och hörförståelse i svenska på funktionell nivå föreslås träda i kraft den 1 oktober 2027 eller den tidigare dag som regeringen bestämmer. Lagändringarna i fråga om medborgarskapsprovet i svenska i övrigt föreslås träda i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandena.

I betänkandet finns tio reservationer (S, V, C, MP).

Behandlade förslag

Proposition 2025/26:175 Skärpta krav för svenskt medborgarskap.

22 yrkanden i följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Skärpta krav för svenskt medborgarskap	6
Utskottets ställningstagande	10
Lagstiftningens framtida utformning m.m.	13
Utskottets ställningstagande	15
Reservationer	19
1. Skärpta krav för svenskt medborgarskap, punkt 1 (V, MP)	19
2. Behovet av övergångsbestämmelser, punkt 2 (S, V, C, MP)	20
3. Försörjningskravet, punkt 3 (S)	21
4. Försörjningskravet, punkt 3 (C)	22
5. Kravet på ett skötsamt och hederligt levnadssätt, punkt 4 (C)	23
6. Åldersgräns för kunskapskrav, punkt 5 (S, V, C, MP)	23
7. Ålder vid provning, punkt 6 (V, C, MP)	24
8. Hemvistid i vissa fall, punkt 7 (C)	24
9. Uppföljning och översyn, punkt 8 (S, C)	25
10. Uppföljning och översyn, punkt 8 (V, MP)	26
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	27
Propositionen	27
Följdmotionerna	27
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	30
<i>Bilaga 3</i>	
Reservanternas lagförslag	47

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Skärpta krav för svenskt medborgarskap

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap,
2. lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap,
3. lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap,
4. lag om ändring i lagen (2014:481) om ändring i lagen (2001:82)

om svenskt medborgarskap.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2025/26:175 punkterna 1–4 och avslår motionerna

2025/26:3989 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 1 och

2025/26:3991 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkandena 1–9.

Reservation 1 (V, MP)

2. Behovet av övergångsbestämmelser

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3987 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 2,

2025/26:3989 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 3,

2025/26:3990 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 4 och

2025/26:3991 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 10.

Reservation 2 (S, V, C, MP)

3. Försörjningskravet

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3987 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 3 och

2025/26:3990 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 2.

Reservation 3 (S)

Reservation 4 (C)

4. Kravet på ett skötsamt och hederligt levnadssätt

Riksdagen avslår motion

2025/26:3987 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 1.

Reservation 5 (C)

5. Åldersgräns för kunskapskrav

Riksdagen avslår motion

2025/26:3990 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 3.

Reservation 6 (S, V, C, MP)

6. Ålder vid prövning

Riksdagen avslår motion

2025/26:3989 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 2.

Reservation 7 (V, C, MP)

7. Hemvistid i vissa fall

Riksdagen avslår motion

2025/26:3987 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 4.

Reservation 8 (C)

8. Uppföljning och översyn

Riksdagen avslår motionerna

2025/26:3989 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 4 och

2025/26:3990 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 1.

Reservation 9 (S, C)

Reservation 10 (V, MP)

Utskottet föreslår att ärendet får avgöras trots att betänkandet har varit tillgängligt kortare tid än två vardagar före den dag då ärendet ska behandlas.

Stockholm den 28 april 2026

På socialförsäkringsutskottets vägnar

Viktor Wärnick

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Viktor Wärnick (M), Tony Haddou (V), Ludvig Aspling (SD), Ida Karkiainen (S), Clara Aranda (SD), Jessica Rodén (S), Caroline Högström (M), Åsa Eriksson (S), Daniel Persson (SD), Ola Möller (S), Magnus Resare (M), Ingemar Kihlström (KD), Anders W Jonsson (C), Nima Gholam Ali Pour (SD), Malte Tängmark Roos (MP), Patrik Karlson (L) och Arber Gashi (S).

Redogörelse för ärendet

I betänkandet behandlar utskottet proposition 2025/26:175 Skärpta krav för svenskt medborgarskap och 22 yrkanden i följdmotioner. I propositionen finns en redogörelse för ärendets beredning fram till regeringens beslut om propositionen.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut och förslagen i motionerna finns i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Reservanternas lagförslag finns i bilaga 3.

Utskottet har tagit emot ett flertal skrivelser från allmänheten som rör regeringens lagförslag.

Utskottets överväganden

Skärpta krav för svenskt medborgarskap

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i bl.a. lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap. Förslaget innebär i huvudsak att kraven för att förvärva svenskt medborgarskap skärps genom längre hemvisttid, krav på ett skötsamt och hederligt levnadssätt, försörjningskrav samt krav på kunskaper i svenska och om det svenska samhället. Förslaget innebär även att anmälningsförfarandet utmönstras så långt det är möjligt och att det införs en möjlighet för barn att självständigt förvärva svenskt medborgarskap efter ansökan. Därmed avslår riksdagen motionsyrkanden om avslag på delar av propositionen. Riksdagen avslår även motionsyrkanden om behovet av övergångsbestämmelser.

Jämför reservation 1 (V, MP) och 2 (S, V, C, MP).

Propositionen

Utgångspunkter för regeringens lagförslag

I propositionen föreslår regeringen att kraven för att förvärva svenskt medborgarskap ska skärpas. Regeringen för fram att medborgarskapet representerar det formella medlemskapet i det svenska samhället och har stor betydelse både rättsligt och symboliskt. Den som blir medborgare ska ingå fullt ut i samhällsgemenskapen. Det är enligt regeringen viktigt att det svenska medborgarskapet tillmäts stor betydelse och att värdet av det svenska medborgarskapet respekteras och värnas i högre grad än i dag. Regeringen anser också att reglerna för att förvärva medborgarskap i högre grad bör harmoniera med reglerna i andra jämförbara länder och respektera unionsrätten.

Mot denna bakgrund lämnar regeringen i huvudsak följande förslag.

Längre hemvist i Sverige

Regeringen föreslår att kraven på hemvist i Sverige skärps. Enligt förslaget ska det krav på hemvist som gäller som utgångspunkt vid ansökan om medborgarskap höjas från fem år till åtta år. Vissa undantag från huvudregeln kommer dock att gälla utifrån vilken grupp en person tillhör.

Regeringen bedömer att en förlängning av hemvisttiden till åtta år skulle medföra att medborgarskapslagen stämmer bättre överens med lagstiftningen i de övriga nordiska länderna. Regeringen anser att ett sådant förslag dessutom skulle tillgodose behovet av att dels under en längre tid kunna bedöma om det

ur ett säkerhetsperspektiv är lämpligt att personerna blir svenska medborgare, dels lämna utrymme för att möjliggöra såväl förmånligare som längre hemvisttider för vissa grupper.

Krav på ett skötsamt och hederligt levnadssätt

Kravet på hederligt levnadssätt i naturalisationsärenden behöver enligt regeringen skärpas. För att markera en skärpning och för att betona vikten av utlänningens levnadssätt som en förutsättning för medborgarskap ska det direkt av lagtexten framgå att den prövning av den sökandes levnadssätt som ska göras i medborgarskapsärenden även avser hans eller hennes skötsamhet. Regeringen föreslår alltså att det fortsättningsvis ska krävas att en utlänning har haft och kan förväntas komma att ha ett skötsamt och hederligt levnadssätt för att han eller hon ska kunna beviljas svenskt medborgarskap.

Regeringen anser att intresset av att undvika att en person som på goda grunder kan antas komma att begå brott eller som kan utgöra ett hot mot Sveriges säkerhet ska kunna förvärva medborgarskap, gör det motiverat och proportionerligt att reglera att det även för barn som har fyllt 15 år och som förvärvat svenskt medborgarskap genom naturalisation ska krävas att han eller hon har haft och kan förväntas komma att ha ett skötsamt och hederligt levnadssätt.

De omständigheter som ska beaktas och de karenstider som ska tillämpas vid bedömningen av hederligt levnadssätt är inte reglerade i lag utan följer av förarbeten och praxis. Regeringen bedömer att de karenstider som i dagsläget tillämpas bör förtydligas och att det samtidigt är rimligt att det skärpta kravet på en utlännings levnadssätt återspeglas i en förlängning av karenstiderna.

Krav på försörjning

Regeringen föreslår att det i medborgarskapslagen ska införas ett försörjningskrav för att förvärva svenskt medborgarskap genom ansökan. Försörjningskravet för att beviljas svenskt medborgarskap ska utgå från det s.k. självförsörjningsmåttet. Det innebär att den sökandes årliga lön eller inkomst av näringsverksamhet som lägst ska uppgå till tre inkomstbasbelopp före avdrag för preliminär skatt. Försörjningsförmågan ska inte bara vara tillfällig, utan måste ha en viss varaktighet.

Regeringen föreslår även att det utöver att det ska krävas en viss inkomst, också ska krävas att den sökande under de senaste tre åren före ansökan inte ska ha mottagit försörjningsstöd enligt 12 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400) under en tid som sammanlagt överstiger sex månader.

Tillräckliga kunskaper i svenska och om det svenska samhället

Enligt regeringens förslag ska det införas krav på tillräckliga kunskaper i svenska och om det svenska samhället för förvärv av svenskt medborgarskap.

Regeringen bedömer att kunskapskraven bör kunna uppfyllas genom godkänt resultat på ett särskilt medborgarskapsprov i svenska och svensk

samhällskunskap. Detta bidrar till förutsebarhet för den enskilde och till att alla som är aktuella för medborgarskap får möjlighet att visa sina kunskaper på samma sätt. Tillräckliga kunskaper i svenska och om det svenska samhället föreslås dock även kunna visas på andra sätt, bl.a. genom godkänt betyg i vissa kurser, ämnen och prov inom skol- och utbildningsväsendet.

När det gäller kunskapsprovet i svenska anser regeringen att det finns skäl att ställa krav på såväl läs- och hörförståelse som muntlig och skriftlig färdighet. Regeringen anser att det är rimligt att den som gör provet ska kunna visa kunskaper på en funktionell nivå i fråga om läs- och hörförståelse för ett godkänt resultat. I fråga om muntlig och skriftlig färdighet anser regeringen att den som gör provet ska kunna visa kunskaper på en grundläggande nivå.

Utgångspunkten när det kommer till provet i samhällskunskap är att det som efterfrågas är grundläggande kunskaper om det svenska samhället. Tyngdpunkten i delprovet i samhällskunskap ska därför ligga på kunskaper som man bör ha som medborgare för att leva i Sverige och fungera i samhället med fokus på demokrati och den demokratiska processen.

Delvis utmönstring av anmälningsförfarandet

Regeringen föreslår att anmälningsförfarandet i medborgarskapslagen ska utmönstras så långt som möjligt.

Statslösa barn och unga vuxna som kommer till Sverige, barn med utländskt medborgarskap och unga vuxna med utländskt medborgarskap samt tidigare svenska medborgare ska inte längre kunna förvärva svenskt medborgarskap efter anmälan. Anmälningsförfarandet ska därmed fortsättningsvis endast omfatta statslösa barn och unga vuxna som är födda i Sverige och som sedan födelsen är statslösa, barn födda utomlands till en svensk far som inte var gift med barnets mor vid barnets födelse, barn som förvärvat medborgarskap som en följd av att föräldrarna har förvärvat medborgarskap efter anmälan samt nordiska medborgare som omfattas av det avtal om medborgarskap som har träffats mellan Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige.

Barns möjlighet att självständigt förvärva svenskt medborgarskap efter ansökan

Barn ska enligt regeringens förslag självständigt kunna förvärva svenskt medborgarskap efter ansökan av barnets vårdnadshavare. För barn som självständigt ansöker om medborgarskap föreslår regeringen att det ska ställas krav på styrkt identitet, permanent uppehållstillstånd och hemvist. Barn som har fyllt 12 år ska som huvudregel samtycka till ansökan.

Med utgångspunkt i de syften som finns för hemvistkravet föreslår regeringen hemvistkrav för barn enligt följande. För nordiska barn ska det krävas två års hemvist oavsett ålder. För barn som inte har fyllt 15 år ska det krävas tre års hemvist för utomnordiska barn och två års hemvist för statslösa barn. För barn som inte är nordiska medborgare och som har fyllt 15 år ska det krävas fem års hemvist.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringen föreslår att lagändringarna träder i kraft den 6 juni 2026. Lagändringarna i fråga om medborgarskapsprovet i läs- och hörförståelse i svenska på funktionell nivå föreslås dock träda i kraft den 1 oktober 2027 eller den tidigare dag som regeringen bestämmer. Lagändringarna i fråga om medborgarskapsprovet i svenska i övrigt föreslås träda i kraft den dag som regeringen bestämmer.

Regeringen bedömer att det inte finns något behov av övergångsbestämmelser för ärenden om ansökan om svenskt medborgarskap som har inletts före ikraftträdandet eller överklagats före den tidpunkten. Detsamma gäller sådana ärenden om anmälningförfaranden som enligt förslaget ska utmönstras i fråga om barn och tidigare svenska medborgare och som har inletts före ikraftträdandet. Enligt regeringens mening väger intresset av att lagändringarna träder i kraft så snart som möjligt tyngre än de skäl som anförs för att införa övergångsbestämmelser i dessa delar. I förhållande till medborgarskapsprovet i svenska föreslår regeringen dock vissa övergångsbestämmelser.

Motionerna

Skärpta krav för svenskt medborgarskap

I kommittémotion 2025/26:3991 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 1 föreslås att riksdagen avslår regeringens förslag om att medborgarskapslagen ska ändras så att statslösa barn och unga vuxna som kommer till Sverige, barn med utländskt medborgarskap och unga vuxna med utländskt medborgarskap samt tidigare svenska medborgare inte längre ska kunna förvärva svenskt medborgarskap efter anmälan. I yrkande 2 föreslår motionärerna att riksdagen också avslår regeringens förslag om att barn självständigt ska kunna förvärva svenskt medborgarskap efter ansökan av barnets vårdnadshavare, eftersom det inte bör ske någon utmönstring av anmälningförfarandet i medborgarskapslagen. I yrkande 3 och 4 föreslås att riksdagen avslår regeringens förslag i de delar det gäller krav på styrkt identitet för barn och ändrad tid för hemvist för barn. I yrkande 5 föreslås att riksdagen avslår regeringens förslag om längre hemvist i Sverige för att förvärva svenskt medborgarskap. I yrkande 6 föreslår motionärerna att riksdagen avslår regeringens förslag om att en individ måste ha haft och förväntas komma att ha ett skötsamt och hederligt levnadssätt för att han eller hon ska kunna beviljas svenskt medborgarskap. I yrkande 7 föreslås att riksdagen avslår regeringens förslag om att det vid förvärv av svenskt medborgarskap genom naturalisation för barn som har fyllt 15 år ska krävas att barnet har haft och kan förväntas komma att ha ett skötsamt och hederligt levnadssätt. I yrkandena 8 respektive 9 föreslås att riksdagen avslår regeringens förslag i de delar som gäller att det ska införas ett försörjningskrav vid ansökan om svenskt

medborgarskap samt krav på tillräckliga kunskaper i svenska och om det svenska samhället för förvärv av svenskt medborgarskap.

I kommittémotion 2025/26:3989 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 1 föreslås att riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i medborgarskapslagen (2001:82) i de delar som avser 10 § första och andra styckena samt 14 §, men avslår propositionen i övrigt.

Behovet av övergångsbestämmelser

I kommittémotion 2025/26:3990 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 4 föreslås att riksdagen antar regeringens förslag till ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap med den ändringen att ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska ha den lydelse som framgår av motionen, dvs. att de ska överensstämma med punkt 2, 3 och 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna i betänkandet Skärpta krav för svenskt medborgarskap (SOU 2025:1).

I kommittémotion 2025/26:3991 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 10 föreslås på samma sätt att riksdagen beslutar om ikraftträdande- och övergångsbestämmelser med den lydelse som framgår av SOU 2025:1. Förslag om att riksdagen beslutar om ikraftträdande- och övergångsbestämmelser med den lydelse som framgår av SOU 2025:1 finns även i kommittémotion 2025/26:3989 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 3.

I kommittémotion 2025/26:3987 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att det införs övergångsbestämmelser för personer som redan ansökt om medborgarskap så att dessa ansökningar prövas enligt det tidigare regelverket.

Utskottets ställningstagande

Skärpta krav för svenskt medborgarskap

Utgångspunkten för regeringens förslag till skärpta krav för svenskt medborgarskap har varit att uppvärdera det svenska medborgarskapet. Enligt regeringen ska det svenska medborgarskapet ses som slutet på en integrationsprocess som till stor del bygger på egna ansträngningar och eget arbete. Det svenska medborgarskapet ska förtjänas, värderas och respekteras och stärka både individen och Sverige som gemenskap. Utskottet anser i likhet med regeringen att det är eftersträvanvärt att höja medborgarskapets status och samtidigt öka individens möjlighet att aktivt delta i samhället.

I motionerna 2025/26:3989 (MP) yrkande 1 och 2025/26:3991 (V) yrkandena 1–9 har det förts fram invändningar mot större delen av regeringens lagförslag. Utskottet konstaterar inledningsvis att de skärpta kraven för svenskt medborgarskap i form av längre hemvistid, krav på ett skötsamt och hederligt levnadssätt, försörjningskrav samt krav på kunskaper i svenska och om det svenska samhället handlar om att skapa incitament för individen att

lära sig det svenska språket, bli självförsörjande och integreras. Utskottet delar därför inte motionärernas uppfattning om att förslagen kommer att försämra integrationen samt förstärka ojämlikhet och utanförskap. I fråga om det längre hemvistkravet noterar utskottet även att bl.a. Säkerhetspolisen framhållit att en förlängd vistelsetid skapar bättre möjligheter att upptäcka säkerhetshot. I likhet med regeringen anser utskottet att detta är ett tungt vägande skäl för längre hemvisttid i Sverige.

Utskottet är medvetet om att vissa grupper generellt har en svagare anknytning till arbetsmarknaden och att försörjningskravet, och till viss del kunskapskraven, skulle kunna leda till negativa konsekvenser för dessa grupper. Utskottet vill dock likt regeringen framhålla att en rad åtgärder har vidtagits för att trycka tillbaka arbetslösheten och stärka språkkunskaperna. Det handlar bl.a. om förstärkt stöd till personer som står långt från arbetsmarknaden, språkutbildning för utrikes födda, fler möjligheter till utbildning och stärkt stöd till personer med funktionsnedsättning. Utskottet noterar även att regeringen i budgetpropositionen för 2025 avsatte medel till integrationsinsatser riktade till utrikes födda som är hemma med små barn.

Så som regeringen för fram i propositionen är det ett tungt vägande intresse att undvika att en person ska kunna förvärva medborgarskap om han eller hon på goda grunder kan antas komma att begå brott eller kan utgöra ett hot mot Sveriges säkerhet. Utskottet instämmer i regeringens bedömning och anser att detta även motiverar att barn som har fyllt 15 år och som förvärvat svenskt medborgarskap genom naturalisation ska uppfylla kravet på ett skötsamt och hederligt levnadssätt och att ett sådant krav inte strider mot barnkonventionen. När det gäller själva förtydligandet i lagtexten om att det utöver ett hederligt levnadssätt också ska krävas ett skötsamt levnadssätt, kan noteras att en sökandes skötsamhet redan i dag regelmässigt beaktas vid bedömningen av om kravet på ett hederligt levnadssätt är uppfyllt. Det innebär att lagändringen kodifierar den ordning som redan gäller. Av denna anledning anser utskottet att det saknas anledning att anta att rättstillämpningen skulle bli godtycklig på det sätt som motionärerna gör gällande.

Regeringens förslag innebär också att anmälningsförfarandet ska utmönstras så långt det är möjligt och att det införs en möjlighet för barn att självständigt förvärva svenskt medborgarskap. Utskottet noterar att den nuvarande ordningen med anmälningsförfaranden har ändrat karaktär från ett förenklat förfarande till en betydligt mer komplex prövning av villkor som liknar de som ställs upp vid naturalisation. Därtill har det svenska samhället förändrats sedan anmälningsförfarandet infördes, i synnerhet i fråga om att säkerhetsläget väsentligen har försämrats. Utskottet delar därför regeringens bedömning att anmälningsförfarandet bör vara förbehållet de situationer där ett förenklat förfarande krävs för att uppfylla Sveriges internationella förpliktelser och att naturalisationsförfarandet bör vara det huvudsakliga förfarandet för att förvärva svenskt medborgarskap. För att inte dessa ändringar ska leda till oönskade konsekvenser för barn anser utskottet likt regeringen att det behöver införas en möjlighet för barn att självständigt

förvärva svenskt medborgarskap efter ansökan. Utskottet har inte någon annan uppfattning än regeringen i fråga om de naturalisationsvillkor som ska gälla vid barns självständiga ansökan om svenskt medborgarskap. Utskottet anser därmed att regeringens förslag i dessa delar är väl avvägt.

Sammanfattningsvis delar inte utskottet motionärernas uppfattning om att förslagen gör vägen till medborgarskap mer osäker och ojämlig med följderna av deltagandet i den demokratiska processen och det grundläggande rättighets-skyddet försvagas. Utskottet vill i likhet med regeringen lyfta fram att förslagen inte handlar om att exkludera människor utan om att skapa bättre incitament till inkludering i den svenska samhällsgemenskapen.

Utskottet anser därför att riksdagen av de skäl som förs fram i propositionen bör anta regeringens lagförslag. Därmed tillstyrker utskottet proposition 2025/26:175 punkterna 1–4 och avstyrker motionerna 2025/26:3989 (MP) yrkande 1 och 2025/26:3991 (V) yrkandena 1–9 om avslag på propositionen i vissa delar.

Behovet av övergångsbestämmelser

I flera motionsyrkanden har behovet av övergångsbestämmelser till de nya reglerna lyfts fram. Motionärerna pekar på Lagrådets kritik mot regeringens förslag i denna del och framhåller att övergångsbestämmelser handlar om den enskildes tilltro till rättsordningens robusthet och till sökandes berättigade förväntan att den reglering som låg till grund för en ansökan eller för att överklaga ett beslut inte undergrävs genom att regleringen under handläggningstiden avsevärt förändras till nackdel för den enskilde. Likaså rör det sig om samhällets intresse av att inte myndigheters och domstolars möjlighet att behandla lika fall lika undergrävs av de långa handläggningstiderna i medborgarskapsärenden.

Regeringen hänvisar i propositionen till att flera av regeringens förslag – förutom att stärka medborgarskapet status – syftar till att undvika att personer som utgör eller kan komma att utgöra en säkerhetsrisk eller begå brott förvärvar svenskt medborgarskap. Regeringen menar därför att det är angeläget att förslagen i dessa delar får fullt genomslag så snart som möjligt, även om det innebär att det ställs högre krav på enskilda än vad som gällde vid tidpunkten för deras ansökan eller vid överklagandet av ett beslut. Utskottet anser i likhet med regeringen att intresset av att lagändringarna träder i kraft så snart som möjligt väger tungt och delar den bedömning som regeringen gör i propositionen.

Utskottet anser därför att det inte behövs några sådana övergångsbestämmelser som motionärerna föreslår. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2025/26:3990 (S) yrkande 4, 2025/26:3991 (V) yrkande 10 och 2025/26:3989 (MP) yrkande 3 om att riksdagen ska besluta om övergångsbestämmelser med den lydelse som framgår av motionerna. Av samma skäl avstyrker utskottet också motion 2025/26:3987 (C) yrkande 2.

Lagstiftningens framtida utformning m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om ändringar av försörjningskravet och kravet på ett skötsamt och hederligt levnadssätt, vissa frågor om ålder, hemvisttid i vissa fall samt uppföljning och översyn.

Jämför reservation 3 (S), 4 (C), 5 (C), 6 (S, V, C, MP), 7 (V, C, MP), 8 (C), 9 (S, C) och 10 (V, MP).

Propositionen

Försörjningskravet

Regeringens förslag innebär att den sökande ska ha lön eller inkomst av näringsverksamhet för att uppfylla försörjningskravet. Arbetsrelaterad ersättning som lämnas tillfälligt under en pågående anställning ska jämföras med lön. Inkomster från en anställning med särskilt anställningsstöd, med stöd för nystartsjobb och i etableringsjobb får däremot inte beaktas, och inte heller inkomster från näringsverksamhet vid stöd till start av näringsverksamhet. Arbetslöshetsersättning eller ersättning som lämnas vid deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program, som aktivitetsstöd, utvecklingsersättning och etableringsersättning, är inte lön och får därför inte heller beaktas vid beräkningen av årsinkomsten.

För att försörjningskravet ska fylla sitt syfte bör enligt regeringens mening utgångspunkten vara att utrymmet för att medge undantag är begränsat. Det kan dock finnas vissa situationer där det inte framstår som rimligt att uppställa ett krav på självförsörjning. Regeringen föreslår därför att försörjningskravet inte ska gälla för vissa grupper av personer. Det gäller en utlänning som har rätt att uppbära inkomstgrundande ålderspension, garantipension eller äldreförsörjningsstöd enligt socialförsäkringsbalken, en utlänning som bedriver vissa studier under angivna förutsättningar eller om det inte rimligen kan begäras att en utlänning uppfyller kravet.

Kravet på ett skötsamt och hederligt levnadssätt

Kravet på ett hederligt levnadssätt enligt nuvarande ordning tar sikte på såväl avsaknaden av brottslighet som annan misskötsamhet, som t.ex. obetalda skulder, att ha varit verksam i en organisation som har gjort sig skyldig till systematiska övergrepp eller att ha belagts med kontaktförbud. Att rekvisitet "hederligt levnadssätt" ändras till "skötsamt och hederligt levnadssätt" står därför enligt regeringen i bättre överensstämmelse med hur kravet tillämpas i praktiken samtidigt som det markerar en skärpning av kravet.

I propositionen redovisar regeringen hur det skärpta kravet på en utlännings levnadssätt bör komma till uttryck genom en uppräkningslista av hur karenstiderna

– dvs. den tid som måste ha förflutit innan en utlänning som har begått brott eller gjort sig skyldig till annan misskötsamhet kan anses uppfylla kravet på ett skötsamt och hederligt levnadssätt – bör se ut framgent. Regeringen betonar att uppräkningsenbart utgör exempel på hur begången brottslighet och annan misskötsamhet kan vägas in i bedömningen. Att det är fråga om riktlinjer innebär vidare att uppräkningsen inte är uttömmande. På samma sätt som gäller i dag är det i slutändan en fråga för domstolarna att uttolka hur kravet på en utlännings levnadssätt ska tillämpas och vilken karenstid som bör gälla i varje enskilt fall.

Åldersgräns för kunskapskrav

Med tanke på ålderns stora betydelse för den enskildes möjlighet att förvärva och visa kunskaper anser regeringen att åldersgränser bör gälla för kunskapskraven för medborgarskap i Sverige. Regeringen föreslår därför att kunskapskraven ska gälla för den som har fyllt 16 men inte 67 år.

Barn som har fyllt 18 år vid tidpunkten för prövning

Regeringen anser att det ska vara åldern vid tidpunkten för prövningen och inte åldern vid ansökningstidpunkten som ska vara avgörande för vilka bestämmelser som ansökan om förvärv av svenskt medborgarskap ska prövas enligt. Om ett barn vid tidpunkten för prövningen har hunnit fylla 18 år bör ansökan alltså prövas utifrån kraven som uppställs för vuxna.

Motionerna

Försörjningskravet

I kommittémotion 2025/26:3990 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att vid beräkning av om försörjningskravet uppfylls ska även arbetslöshetsersättning, ersättning som lämnas vid deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program, som aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning, och etableringsersättning samt stöd vid nyföretagande beaktas vid beräkningen av årsinkomsten.

I kommittémotion 2025/26:3987 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att personer som genomgår en arbetsmarknadsutbildning ska undantas från föreslagna försörjningskrav under maximalt ett år.

Kravet på ett skötsamt och hederligt levnadssätt

I kommittémotion 2025/26:3987 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att hederlighet och skötsamhet ska kodifieras i lagtext.

Åldersgräns för kunskapskrav

I kommittémotion 2025/26:3990 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att 18 år ska utgöra gräns för kunskapskraven.

Ålder vid prövning

I kommittémotion 2025/26:3989 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 2 föreslås ett tillkännagivande om att det är åldern vid ansökan som bör läggas till grund för prövningen.

Hemvistid i vissa fall

I kommittémotion 2025/26:3987 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att personer som betalat minst 500 000 kronor i skatt över en femårsperiod ska kunna ansöka om medborgarskap från att de varit fem år i Sverige. Motionärerna för fram att det är viktigt att skapa vägar för dem som bidrar och gör rätt för sig och att det därför bör införas en möjlighet till en snabbare väg till medborgarskap för dessa personer.

Uppföljning och översyn

I kommittémotion 2025/26:3990 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att följa upp utmönstringen av anmälningsförfarandet och säkerställa att dessa förändringar sker enligt barnkonventionens princip om barnets bästa.

I kommittémotion 2025/26:3989 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om behovet av en översyn av förslagen i propositionen i förhållande till kommande EU-reglering på migrationsområdet, för att säkerställa en samlad analys och harmonisering.

Utskottets ställningstagande

Försörjningskravet

I motion 2025/26:3990 (S) yrkande 2 föreslår motionärerna ett tillkännagivande om att vid beräkning av om försörjningskravet uppfylls ska även arbetslöshetsersättning, ersättning som lämnas vid deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program, som aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning och etableringsersättning samt stöd vid nyföretagande beaktas. Utskottet konstaterar att en central aspekt av en individs möjlighet att aktivt delta i samhället är att etablera sig på arbetsmarknaden. Utskottet delar därför regeringens bedömning att det bör krävas att en utlänning har en stabil och varaktig självförsörjning för att han eller hon ska kunna bli svensk medborgare. På så sätt säkerställs att den som beviljas svenskt medborgarskap kan anses vara etablerad på arbetsmarknaden och därmed också bidrar till en starkare samhällsgemenskap. Utskottet anser, i likhet med regeringen, att olika typer av arbetsmarknadspolitiska åtgärder och arbetslöshetsersättning inte bör

anses utgöra självförsörjning. Av denna anledning och då utskottet inte heller i övrigt finner anledning att frångå regeringens bedömning avstyrker utskottet motion 2025/26:3990 (S) yrkande 2.

I fråga om motionsyrkandet om att personer som genomgår en arbetsmarknadsutbildning ska undantas från det föreslagna försörjningskravet under maximalt ett år anger regeringen i propositionen att för att försörjningskravet ska fylla sitt syfte bör utgångspunkten vara att utrymmet för att medge undantag från försörjningskravet är begränsat. Utskottet instämmer i detta och anser att regeringens bedömning av vilka undantag som bör komma i fråga är väl avvägd. Utskottet ser därför inga skäl för riksdagen att besluta om ett tillkännagivande och avstyrker av denna anledning motion 2025/26:3987 (C) yrkande 3.

Kravet på ett skötsamt och hederligt levnadssätt

Motionsyrkandet om att hederlighet och skötsamhet ska kodifieras i lagtext motiveras av motionärerna med att det inte räcker att förlita sig på förarbetsuttalanden och en föränderlig myndighetspraxis för att säkerställa förutsebarhet och rättssäkerhet. Motionärerna hänvisar bl.a. till att Lagrådet ifrågasatt lämpligheten av en sådan ordning.

Utskottet konstaterar att vilka omständigheter som ska beaktas vid prövningen av om en utlännning uppfyller kravet på ett hederligt levnadssätt framför allt har utvecklats i praxis. Utskottet noterar även att den lagändring som regeringen föreslår avser att förtydliga denna ordning. Likaså noterar utskottet att de karenstider som i dag tillämpas vilar på äldre förarbeten. Det saknas enligt utskottet anledning att tro att de nu föreslagna riktlinjerna inte skulle få motsvarande genomslag i rättstillämpningen. Utskottet avstyrker därmed motion 2025/26:3987 (C) yrkande 1.

Åldersgräns för kunskapskrav

I motion 2025/26:3990 (S) yrkande 3 föreslås ett tillkännagivande om att 18 år ska utgöra gräns för kunskapskraven eftersom det enligt motionärerna är mer rimligt att myndighetsåldern utgör gränsen för kunskapskraven. Regeringen anger i propositionen att den nedre åldersgränsen för kunskapskraven ska vara 16 år och hänvisar bl.a. till att det redan finns ett antal 16-årsgränser för ungdomar, exempelvis åldersgränsen för totalförsvarsplikt. Regeringen hänvisar även till att skolplikten vanligtvis upphör vid denna ålder. Utskottet delar regeringens bedömning och anser att den aktuella åldersgränsen är väl avvägd. Utskottet noterar i sammanhanget att regeringens förslag även överensstämmer med det förslag som lämnades av Utredningen om språk- och samhällskunskapskrav för svenskt medborgarskap och andra frågor om medborgarskap (SOU 2021:2). Utskottet avstyrker därför motion 2025/26:3990 (S) yrkande 3.

Ålder vid prövning

När det gäller motionsyrkandet om att det är åldern vid ansökan som bör ligga till grund för prövningen av svenskt medborgarskap noterar utskottet att det av gällande praxis på området följer att bedömningen av frågan om svenskt medborgarskap ska utgå från rådande förhållanden vid prövningstillfället (se t.ex. MIG 2012:22 och MIG 2008:5). Regeringen har i propositionen också tydliggjort vikten av att de mer förmånliga bestämmelserna som gäller för barn ska vara förbehållna just barn och att vuxna personer ska prövas enligt de krav på medborgarskap som uppställs för dem. Utskottet delar regeringens bedömning och avstyrker därför motion 2025/26:3989 (MP) yrkande 2.

Hemvisttid i vissa fall

I motion 2025/26:3987 (C) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om att personer som har betalat minst 500 000 kronor i skatt över en femårsperiod ska kunna ansöka om medborgarskap från att de varit fem år i Sverige. Utskottet delar motionärernas uppfattning om att de som bidrar och gör rätt för sig ska ges goda förutsättningar att bli en del av den svenska samhällsgemenskapen. Ett tungt vägande skäl för att generellt kräva en längre hemvisttid i Sverige är dock möjligheten att upptäcka säkerhetshot och därmed möjligheten att undvika att personer som utgör eller kan komma att utgöra en säkerhetsrisk förvärvar svenskt medborgarskap. Utskottet är därför inte berett att föreslå ett tillkännagivande i frågan och avstyrker motion 2025/26:3987 (C) yrkande 4.

Uppföljning och översyn

Regeringens förslag om att anmälningsförfarandet ska utmönstras så långt som möjligt innebär bl.a. att en viss grupp av barn inte längre kommer att kunna förvärva svenskt medborgarskap genom anmälan, utan i stället kommer att vara hänvisade till att ansöka om svenskt medborgarskap. I motion 2025/26:3990 (S) yrkas att de förändringar som detta innebär bör följas upp mer noggrant för att säkerställa att de är förenliga med principen om barnets bästa. Utskottet vill inledningsvis tydliggöra att utskottet i likhet med regeringen anser att de föreslagna förändringarna är förenliga med barnkonventionen. Utskottet förutsätter även att regeringen noga följer de förändringar som lagförslagen innebär för att säkerställa att också tillämpningen är förenlig med barnkonventionen. Utskottet anser därför att det saknas skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande om en uppföljning. Motion 2025/26:3990 (S) yrkande 1 avstyrks därför.

I motion 2025/26:3989 (MP) yrkande 4 föreslås ett tillkännagivande om en översyn av förslagen i propositionen i förhållande till kommande EU-reglering på migrationsområdet. Utskottet är medvetet om att det pågår ett flertal lagstiftningsåtgärder inom migrationsområdet som sinsemellan har gemensamma beröringspunkter och som också berörs av EU:s s.k. migrations- och asylpakt. Utskottet förutsätter att regeringen säkerställer att samtliga

ändringar inom ramen för pågående lagstiftningsåtgärder samspelar med EU:s migrations- och asylpakt. Utskottet anser därför att det inte finns skäl för riksdagen att göra ett tillkännagivande, och motion 2025/26:3989 (MP) yrkande 4 avstyrks därmed.

Reservationer

1. Skärpta krav för svenskt medborgarskap, punkt 1 (V, MP)

av Tony Haddou (V) och Malte Tängmark Roos (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen

a) antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap i de delar det avser 10 § första och andra styckena samt 14 § och avslår lagförslaget i övrigt,

b) avslår regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap,

2. lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap,

3. lag om ändring i lagen (2014:481) om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3989 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 1,

bifaller delvis proposition 2025/26:175 punkt 1 och motion

2025/26:3991 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkandena 1–9 och

avslår proposition 2025/26:175 punkterna 2–4.

Ställningstagande

Att den som lever i Sverige och arbetar, studerar, bildar familj och bygger sin framtid här ska ha en rimlig utsikt att bli svensk medborgare är en viktig del av människors möjlighet att fullt ut bli en del av det svenska samhället. Regeringens förslag går i motsatt riktning och syftar snarare till att förhindra och försvåra för människor som kommit till Sverige att få svenskt medborgarskap. Svenskt medborgarskap bidrar positivt till individens integrationsprocess. Medborgarlagstiftningen bör därför främja och inte försvåra integrationen. Regeringens förslag bygger på en politik som gör vägen till svenskt medborgarskap längre, osäkrare och mer ojämlig. De förändringar som föreslås riskerar också att förstärka utanförskapet i stället för att minska det. Redan utsatta grupper i samhället riskerar att drabbas särskilt hårt.

Därutöver är regeringens förslag i många delar tveksamt ur ett rätts-säkerhetsperspektiv och det kan ifrågasättas om det i vissa delar är förenligt med barnkonventionen och principen om barnets bästa.

En utmönstring av anmälningsförfarandet riskerar att förstärka utanförskapet och skapa hinder för integrationen, och förslaget kan inte anses

vara förenligt med barnkonventionen. Även förslaget om att barn självständigt ska kunna förvärva svenskt medborgarskap efter ansökan, varvid det bl.a. ställs krav på styrkt identitet och hemvist, strider mot barnkonventionen. Kravet på styrkt identitet för barn kan leda till att vissa barn under lång tid blir exkluderade från att bli medborgare och att barn från vissa delar av världen blir diskriminerade. Det senare gäller även kravet på hemvist där regeringens skäl kopplat till säkerhetshotande verksamhet visar på ett skrämmande synsätt hur skillnader görs mellan barn från Norden och barn från länder utanför Norden. Alla barn, oavsett ålder, ska ha samma skyddsstandard.

Förslagen om förlängda hemvistkrav försämrar integrationen, riskerar att öka utanförskapet och minskar deltagandet i den demokratiska processen. Regeringens förslag om att en person måste ha haft och förväntas komma att ha ett skötsamt och hederligt levnadssätt för att han eller hon ska kunna beviljas svenskt medborgarskap innebär vidare en risk för godtycklig tillämpning och etnisk diskriminering. Särskilt allvarligt är det att även barn som har fyllt 15 år ska omfattas, och regeringen frångår här helt barnkonventionens krav på att barn har särskilda rättigheter och ska behandlas som barn. Regeringen föreslår även att det ska införas ett försörjningskrav. Ett försörjningskrav kommer att slå särskilt hårt mot personer som har svårt att etablera sig på den öppna arbetsmarknaden och medför därför en risk för utestängningseffekter. Även ett krav på tillräckliga kunskaper i svenska och om det svenska samhället skulle missgynna vissa grupper, vilket kan ses som indirekt diskriminering.

Regeringens lagförslag bör mot denna bakgrund avslås i stora delar. Två av regeringens förslag innebär dock en tydlig modernisering av regelverket och stärker dess överensstämmelse med unionsrätten. Det handlar om förslaget om att slopa kravet på att ett barn behöver vara ogift för att barnet ska kunna få medborgarskap. Denna reglering fyller inte någon funktion eftersom Sverige inte tillåter eller erkänner att barn ingår äktenskap. Det handlar också om förslaget som möjliggör för utlandssvenskar att återfå ett förlorat svenskt medborgarskap. En sådan reglering är mer proportionerlig än dagens ordning. I dessa delar bör regeringens lagförslag antas.

2. Behovet av övergångsbestämmelser, punkt 2 (S, V, C, MP)

av Tony Haddou (V), Ida Karkiainen (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S), Ola Möller (S), Anders W Jonsson (C), Malte Tängmark Roos (MP) och Arber Gashi (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen antar reservanternas förslag i bilaga 3 till lag om ändring i lagen (2026:000) om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap (regeringens lagförslag 2.1).

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2025/26:3989 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 3,
2025/26:3990 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 4 och
2025/26:3991 av Tony Haddou m.fl. (V) yrkande 10 och
bifaller delvis motion
2025/26:3987 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 2.

Ställningstagande

Lagrådet har i sitt yttrande till regeringen avrått från en ordning där de föreslagna regleringarna införs utan övergångsbestämmelser. Det är anmärkningsvärt att regeringen inte tar till sig av denna kritik, utan avfärdar behovet av övergångsbestämmelser utan att ha gjort någon analys av hur skälen som talar för att lagstiftningen ska tillämpas omedelbart förhåller sig till de skäl som talar för att pågående ärenden och överklaganden bör avgöras enligt nuvarande regelverk. Behovet av övergångsbestämmelser handlar i detta fall om hänsynstagande till den enskildes tilltro till rättsordningens robusthet och till sökandens berättigade förväntan att den reglering som låg till grund för en ansökan eller för att överklaga ett beslut inte undergrävs genom att regleringen under handläggningstiden avsevärt förändras till nackdel för den enskilde. En ordning utan övergångsbestämmelser skulle vara ett brott mot förutsebarheten och skulle undergräva tilliten till systemet. En sådan ordning riskerar även att förlänga de redan oacceptabelt långa handläggningstiderna för medborgarskap. Riksdagen bör därför besluta om att införa övergångsbestämmelser i enlighet med de förslag som har lämnats i betänkandet Skärpta krav för svenskt medborgarskap (SOU 2025:1).

3. Försörjningskravet, punkt 3 (S)

av Ida Karkiainen (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S), Ola Möller (S) och Arber Gashi (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3990 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 2 och
avslår motion
2025/26:3987 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 3.

Ställningstagande

Det är motiverat att införa någon form av krav på självförsörjning vid ansökan om svenskt medborgarskap. Försörjningskravet bör inte vara för högt ställt och regeringens förslag kan anses vara rimligt. Däremot bör även arbetslöshetsersättning beaktas vid beräkningen av årsinkomsten, och detsamma gäller ersättning som lämnas vid deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program, som aktivitetsstöd, utvecklingsersättning och etableringsersättning. På motsvarande sätt bör även stöd för nyföretagande få beaktas vid beräkningen av årsinkomsten. Regeringen bör återkomma med ett sådant förslag.

4. Försörjningskravet, punkt 3 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3987 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 3 och
avslår motion

2025/26:3990 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 2.

Ställningstagande

Utbildning är en avgörande faktor för etablering på arbetsmarknaden. Att straffa den som aktivt investerar i sin framtida yrkeskarriär genom en arbetsmarknadsutbildning går stick i stäv med arbetslinjen och en lyckad integration. Det riskerar att skapa inlåsnings effekter där individer väljer bort utbildning som leder till jobb med högre kvalifikationer för att i stället ta ett enklare jobb som precis uppfyller försörjningskravet. Undantaget från försörjningskravet måste därför breddas till att också omfatta personer som deltar i arbetsmarknadsutbildningar. Det bör dock finnas ett tak för hur länge dessa personer kan undantas, vilket bör vara maximalt ett år.

Regeringen bör återkomma med förslag i enlighet med det som har förts fram.

5. Kravet på ett skötsamt och hederligt levnadssätt, punkt 4 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3987 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 1.

Ställningstagande

Regeringen föreslår att kravet på ”hederligt levnadssätt” ska ändras till ”skötsamt och hederligt levnadssätt” utan att definiera dessa begrepp i lagtext. I stället hänvisas till en omfattande tabell med karenstider i propositionens motivering, som ska vägleda myndigheter och domstolar. Detta har kritiserats av flera remissinstanser. Även Lagrådet har varit kritiskt och ifrågasatt lämpligheten i att genom en tabell i allmänmotiveringen ge så detaljerade riktlinjer för tillämpningen av en allmänt hållen lagändring.

För att säkerställa förutsebarhet och rättssäkerhet, och för att undvika att enskilda drabbas av godtyckliga tolkningar, måste centrala aspekter av prövningen av vad som utgör brister i skötsamhet när det gäller kriminell belastning, obetalda skulder eller samröre med olämpliga organisationer kodifieras i lagtext. Det är inte tillräckligt att förlita sig på förarbetsuttalanden och en föränderlig myndighetspraxis. Regeringen bör återkomma med ett sådant förslag.

6. Åldersgräns för kunskapskrav, punkt 5 (S, V, C, MP)

av Tony Haddou (V), Ida Karkiainen (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S), Ola Möller (S), Anders W Jonsson (C), Malte Tängmark Roos (MP) och Arber Gashi (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3990 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 3.

Ställningstagande

En rimligare åldersgräns för kunskapskraven är myndighetsåldern 18 år. Detta är även i likhet med vad som gäller för inkomstkravet. Regeringen bör se över åldersgränsen för kunskapskravet och återkomma med ett förslag i enlighet med det som har förts fram.

7. Ålder vid provning, punkt 6 (V, C, MP)

av Tony Haddou (V), Anders W Jonsson (C) och Malte Tängmark Roos (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3989 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 2.

Ställningstagande

Regeringens förslag om att det ska vara åldern vid tidpunkten för provningen som ska vara avgörande för vilka bestämmelser som en ansökan om svenskt medborgarskap ska prövas enligt leder till en godtycklig tillämpning. Omständigheter såsom när barnet är fött på året eller hur långa myndigheternas handläggningstider är riskerar att få en avgörande betydelse för utfallet i mål och ärenden när beslut fattas. En sådan ordning är inte proportionerlig, och den strider mot principen om likabehandling. I stället bör åldern vid ansökan om medborgarskap läggas till grund för provningen. Regeringen bör mot bakgrund av detta återkomma med förslag i enlighet med det som har förts fram.

8. Hemvistid i vissa fall, punkt 7 (C)

av Anders W Jonsson (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2025/26:3987 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C) yrkande 4.

Ställningstagande

Det ska ställas höga krav på den som ska bli medborgare, men den som kämpar, bidrar och gör rätt för sig ska premieras. Den som under en femårsperiod har betalat in minst 500 000 kronor i skatt bör kunna ansöka om medborgarskap efter fem års hemvist, i stället för de åtta år som regeringen föreslår som huvudregel. I skattesumman bör både inkomstskatt och allmän löneskatt på arbetsgivaravgifterna räknas in. En årlig skatteinbetalning på 100 000 kronor motsvarar i dag ett heltidsarbete med en månadslön på drygt 27 000 kronor. Regeringen bör återkomma med förslag i enlighet med det som har förts fram.

9. Uppföljning och översyn, punkt 8 (S, C)

av Ida Karkiainen (S), Jessica Rodén (S), Åsa Eriksson (S), Ola Möller (S), Anders W Jonsson (C) och Arber Gashi (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3990 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 1 och
avslår motion

2025/26:3989 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 4.

Ställningstagande

Utifrån att anmälningsförfarandet har ändrat karaktär är det rimligt att naturalisationsförfarandet blir det huvudsakliga förfarandet för att förvärva svenskt medborgarskap. Det är också rimligt att det införs en rätt för barn att självständigt förvärva svenskt medborgarskap. Regeringens förslag har dock kritiserats av ett antal remissinstanser som har ifrågasatt förslagets förenlighet med principen om barnets bästa då barn riskerar att hamna i ett sämre läge jämfört med dagens reglering. För att säkerställa att de föreslagna förändringarna är förenliga med principen om barnets bästa, enligt barnkonventionen, bör regeringen vidta de åtgärder som krävs för att noggrant följa upp förslaget i denna del.

10. Uppföljning och översyn, punkt 8 (V, MP)

av Tony Haddou (V) och Malte Tängmark Roos (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2025/26:3989 av Annika Hirvonen m.fl. (MP) yrkande 4 och
avslår motion

2025/26:3990 av Ida Karkiainen m.fl. (S) yrkande 1.

Ställningstagande

EU:s s.k. migrations- och asylpakt träder i kraft under 2026. Svensk rätt kommer att behöva anpassas till detta regelverk och det finns flera betänkligheter med att införa ny lagstiftning innan så har skett. Det är svårt att skapa sig en helhetsbild av alla förestående förändringar på migrationsområdet eftersom de behandlas i flera parallella utredningar och lagstiftningsprocesser. Detta minskar överblickbarheten av de förändringar som föreslås. Det finns därför ett behov av en översyn av förslagen i propositionen i förhållande till kommande EU-lagstiftning på migrationsområdet. Regeringen bör se till att en sådan översyn görs.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2025/26:175 Skärpta krav för svenskt medborgarskap:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2014:481) om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap.

Följdmotionerna

2025/26:3987 av Niels Paarup-Petersen m.fl. (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att hederlighet och skötsamhet ska kodifieras i lagtext och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör införas övergångsbestämmelser för personer som redan ansökt om medborgarskap, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att personer som genomgår en arbetsmarknadsutbildning ska undantas från föreslagna försörjningskrav om max ett år och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att personer som betalat minst 500 000 kronor i skatt över en femårsperiod ska kunna ansöka om medborgarskap från att de varit fem år i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2025/26:3989 av Annika Hirvonen m.fl. (MP):

1. Riksdagen antar regeringens förslag till ändring i medborgarskapslagen (2001:82) i de delar som avser 10 § första och andra styckena samt 14 § men avslår propositionen i övrigt.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det är åldern vid ansökan som bör läggas till grund för prövningen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen beslutar om ikraftträdande- och övergångsbestämmelser med den lydelse som framgår av motionen.

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en översyn av förslagen i propositionen i förhållande till kommande EU-reglering på migrationsområdet, för att säkerställa en samlad analys och harmonisering, och tillkännager detta för regeringen.

2025/26:3990 av Ida Karkiainen m.fl. (S):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa upp utmönstringen av anmälningförfarandet och säkerställa att dessa förändringar sker enligt barnkonventionens princip om barnets bästa, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vid beräkning av försörjningskrav ska även arbetslöshetsersättning, ersättning som lämnas vid deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program, som aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning, och etableringsersättning samt stöd vid nyföretagande beaktas vid beräkningen av årsinkomsten, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att 18 år ska utgöra gräns för kunskapskraven och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen antar regeringens förslag till ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap med den ändringen att ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska ha den lydelse som framgår av motionen.

2025/26:3991 av Tony Haddou m.fl. (V):

1. Riksdagen avslår regeringens förslag om att medborgarskapslagen ska ändras så att statslösa barn och unga vuxna som kommer till Sverige, barn med utländskt medborgarskap och unga vuxna med utländskt medborgarskap samt tidigare svenska medborgare inte längre ska kunna förvärva svenskt medborgarskap efter anmälan.
2. Riksdagen avslår regeringens förslag om att barn självständigt ska kunna förvärva svenskt medborgarskap efter ansökan av barnets vårdnadshavare, då det inte bör ske någon utmönstring av anmälningförfarandet i medborgarskapslagen.
3. Riksdagen avslår regeringens förslag om krav på styrkt identitet för barn.
4. Riksdagen avslår regeringens förslag om att ändra tid för hemvist för barn.
5. Riksdagen avslår regeringens förslag om längre hemvist i Sverige för att förvärva svenskt medborgarskap.
6. Riksdagen avslår regeringens förslag om att en individ måste haft och kan förväntas komma att ha ett skötsamt och hederligt levnadssätt för att kunna beviljas svenskt medborgarskap.

7. Riksdagen avslår regeringens förslag om att för barn som har fyllt 15 år ska det för förvärv av svenskt medborgarskap genom naturalisation krävas att han eller hon har haft och kan förväntas komma att ha ett skötsamt och hederligt levnadssätt.
8. Riksdagen avslår regeringens förslag om att det ska införas ett försörjningskrav vid ansökan om svenskt medborgarskap.
9. Riksdagen avslår regeringens förslag om att det ska införas krav på tillräckliga kunskaper i svenska och om det svenska samhället för förvärv av svenskt medborgarskap.
10. Riksdagen beslutar om ikraftträdande- och övergångsbestämmelser med den lydelse som framgår av motionen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap¹

dels att 7, 9 och 13 §§ ska upphöra att gälla,

dels att punkt 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska upphöra att gälla,

dels att nuvarande 12 § ska betecknas 11 c §,

dels att 8, 10, 11, den nya 11 c, 14, 18 och 19 §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 6 § ska lyda ”Förvärv av svenskt medborgarskap efter anmälan”,

dels att det ska införas tio nya paragrafer, 11 a, 11 b, 12, 12 a och 13–13 e §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §²

En utlänning förvärvar svenskt medborgarskap efter anmälan, om han eller hon

En utlänning *som är född i Sverige och sedan födelsen är statslös* förvärvar svenskt medborgarskap efter anmälan om han eller hon

1. har fyllt arton men inte tjuogoett år vid anmälningstillfället,

2. har permanent uppehållstillstånd i Sverige, *och*

2. har permanent uppehållstillstånd i Sverige *eller har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 1, 3, 3 a eller 6 § eller 12 kap. 18 § utlänningslagen (2005:716),*

3. har haft hemvist här i landet sedan fem år eller, *i fråga om den som är statslös,*

3. har haft hemvist här i landet sedan fem år eller *under sammanlagt tio år, och*

a) sedan fem år,

b) under sammanlagt tio år, eller

¹ Senaste lydelse av

7 § 2024:423

9 § 2024:423

punkt 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna 2024:423.

² Senaste lydelse 2024:423. Ändringen innebär bl.a. att tredje och fjärde styckena tas bort.

c) sedan han eller hon fyllde femton år.

4. inte har dömts för ett brott mot Sveriges säkerhet eller dömts till frihetsberövande påföljd i fem år eller längre.

Kravet i första stycket 2 gäller inte en utlänning som

1. är född i Sverige,
2. sedan födelsen är statslös,
3. har haft hemvist här i landet sedan fem år eller under sammanlagt tio år, och
4. har beviljats ett tidsbegränsat uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 1, 3, 3 a eller 6 § eller 12 kap. 18 § utlänningslagen (2005:716).

Utöver de krav som anges i första stycket krävs för förvärv av svenskt medborgarskap att utlänningen gör sannolikt att den uppgivna identiteten är riktig. Det krävs även att han eller hon varken

1. är skäligen misstänkt eller dömd för ett brott för vilket det svåraste straff som är föreskrivet är fängelse i fyra år eller mer eller för upprepad brottslighet som inte är mindre allvarlig eller ligger långt tillbaka i tiden,

2. är skäligen misstänkt eller dömd för ett brott utanför Sverige som enligt svensk lag motsvarar ett brott för vilket det svåraste straff som är föreskrivet är fängelse i fyra år eller mer eller för upprepad brottslighet utanför Sverige som enligt svensk lag inte är mindre allvarlig eller ligger långt tillbaka i tiden,

3. bedöms utgöra ett hot mot Sveriges säkerhet eller allmän säkerhet, eller

4. har varit verksam i, eller haft bestämmande inflytande över, en organisation eller grupp vars verksamhet innefattar systematiska, omfattande och grova övergrepp på andra människor.

Tredje stycket gäller inte en utlänning som är född i Sverige och som sedan födelsen är statslös.

10 §³

Om en utlänning blir svensk medborgare enligt 6, 7, 8 eller 9 §, förvärvat även hans eller hennes *ogifta* barn som har hemvist här i landet och inte har fyllt arton år svenskt medborgarskap om utlänningen

1. ensam har vårdnaden om barnet, eller
2. har vårdnaden gemensamt med den andra föräldern och han eller hon är svensk medborgare.

Blir föräldrarna till ett *ogift* barn som har hemvist här i landet och som inte har fyllt arton år samtidigt svenska medborgare enligt 6, 7, 8 eller 9 §, förvärvat även barnet svenskt medborgarskap om han eller hon står under bådas vårdnad.

Om barnet har fyllt femton år, krävs för förvärv av svenskt medborgarskap att det görs sannolikt att barnets uppgivna identitet är riktig. Det krävs även att han eller hon varken

1. är skäligen misstänkt eller dömd för ett brott för vilket det svåraste straff som är föreskrivet är fängelse i fyra år eller mer eller för upprepad brottslighet som inte är mindre allvarlig eller ligger långt tillbaka i tiden,

2. är skäligen misstänkt eller dömd för ett brott utanför Sverige som enligt svensk lag motsvarar ett brott för vilket det svåraste straff som är föreskrivet är fängelse i fyra år eller mer eller för upprepad brottslighet utanför Sverige som enligt svensk lag inte är mindre allvarlig eller ligger långt tillbaka i tiden,

3. bedöms utgöra ett hot mot Sveriges säkerhet eller allmän säkerhet, eller

Om en utlänning blir svensk medborgare enligt 6 eller 8 §, förvärvat även hans eller hennes barn som har hemvist här i landet och inte har fyllt arton år svenskt medborgarskap om utlänningen

Blir föräldrarna till ett barn som har hemvist här i landet och som inte har fyllt arton år samtidigt svenska medborgare enligt 6 eller 8 §, förvärvat även barnet svenskt medborgarskap om han eller hon står under bådas vårdnad.

³ Senaste lydelse 2024:423. Ändringen innebär bl. a. att tredje stycket tas bort.

4. har varit verksam i, eller haft bestämmande inflytande över, en organisation eller grupp vars verksamhet innefattar systematiska, omfattande och grova övergrepp på andra människor.

11 §⁴

En utlänning kan efter ansökan beviljas svenskt medborgarskap (naturaliseras), om han eller hon har

1. styrkt sin identitet,
2. fyllt arton år,

3. permanent uppehållstillstånd i Sverige,

4. hemvist här i landet

a) sedan två år i fråga om dansk, finländsk, isländsk eller norsk medborgare,

b) sedan fyra år i fråga om den som är statslös eller att bedöma som flykting enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716),

c) sedan fem år i fråga om övriga utlänningar, och

5. haft och kan förväntas komma att ha ett hederligt levnadssätt.

En utlänning som har fyllt arton år kan efter ansökan beviljas svenskt medborgarskap (naturaliseras) om han eller hon

1. har styrkt sin identitet,
2. har permanent uppehållstillstånd i Sverige,

3. har hemvist här i landet sedan åtta år, om inte annat följer av 11 a §,

4. har haft och kan förväntas komma att ha ett skötsamt och hederligt levnadssätt,

5. har förmåga att försörja sig enligt 11 b §, och

6. har visat tillräckliga kunskaper i svenska och om det svenska samhället enligt 13 §.

Kravet i första stycket 6 gäller inte den som har fyllt 67 år.

11 a §

I stället för vad som anges i 11 § första stycket 3 ska sökanden ha haft hemvist här i landet

1. sedan två år i fråga om den som

a) är dansk, finländsk, isländsk eller norsk medborgare, eller

⁴ Senaste lydelse 2005:722.

b) tidigare har varit svensk medborgare,

2. sedan fem år i fråga om den som är statslös, eller

3. sedan sju år i fråga om den som

a) är att bedöma som flykting enligt 4 kap. 1 § utlänningslagen (2005:716),

b) är gift eller sambo med en svensk medborgare, eller

c) inte har fyllt tjuogoett år vid ansökningstillfället.

Första stycket 3 b gäller endast om äktenskapet eller samboförhållandet har varat i minst fem år och sökandens make eller sambo har varit svensk medborgare i minst fem år.

11 b §

Försörjningskravet i 11 § första stycket 5 är uppfyllt om utlännen

1. har lön eller inkomst av näringsverksamhet, och

2. de senaste tre åren före ansökan inte har mottagit försörjningsstöd enligt 12 kap. 1 § socialtjänstlagen (2025:400) under en sammanlagd tid som överstiger sex månader.

Lön eller inkomst av näringsverksamhet enligt första stycket 1 ska som lägst uppgå till en årsinkomst om tre inkomstbasbelopp enligt 58 kap. 26 och 27 §§ socialförsäkringsbalken. Arbetsrelaterad ersättning som lämnas tillfälligt under pågående anställning jämförs med lön. Inkomster från anställning med särskilt anställningsstöd, med stöd för nystartsjobb och i etableringsjobb får inte beaktas. Inte heller inkomster från näringsverksamhet vid stöd till start av näringsverksamhet får beaktas.

För att försörjningskravet ska vara uppfyllt får

försörjningsförmågan inte bara vara tillfällig.

12 §

Om kraven i 11 § inte är uppfyllda får, om inte annat följer av andra stycket, sökanden ändå naturaliseras, om

1. sökanden tidigare har varit svensk medborgare,
2. sökanden är gift eller sambo med en svensk medborgare, eller
3. det annars finns särskilda skäl till det.

En sökande som inte kan styrka sin identitet enligt 11 § 1 får naturaliseras, endast om han eller hon sedan minst åtta år har hemvist här i landet och gör sannolikt att den uppgivna identiteten är riktig.

11 c §

Om kraven i 11 § första stycket inte är uppfyllda får, om annat inte följer av andra, tredje eller fjärde stycket, sökanden ändå naturaliseras om *det finns särskilda skäl.*

En sökande som inte kan styrka sin identitet enligt 11 § första stycket 1 får naturaliseras endast om han eller hon sedan minst tio år har hemvist här i landet och gör sannolikt att den uppgivna identiteten är riktig.

En sökande som inte uppfyller försörjningskravet i 11 § första stycket 5 får naturaliseras endast om

1. han eller hon har rätt att uppbära inkomstgrundad ålderspension, garantipension eller äldre försörjningsstöd enligt socialförsäkringsbalken,

2. han eller hon uppfyller kravet i 11 b § första stycket 2 och bedriver studier med godkända studieresultat inom

a) en utbildning på heltid vid ett svenskt universitet eller högskola som leder till en examen på grundnivå, avancerad nivå eller forskarnivå, eller

b) en utbildning på heltid som leder till en yrkeshögskoleexamen eller en kvalificerad yrkeshögskoleexamen,

3. han eller hon bedriver studier inom gymnasieskolan, eller

4. det inte rimligen kan begäras att sökanden uppfyller försörjningskravet.

En sökande som inte har visat kunskaper enligt 11 § första stycket 6 får naturaliseras endast om det, på grund av en funktionsnedsättning eller andra personliga förhållanden, inte rimligen kan begäras att sökanden visar sådana kunskaper.

12 §

Ett utländskt barn kan efter ansökan av den eller dem som har vårdnaden om barnet beviljas svenskt medborgarskap om

- 1. barnets identitet har styrkts,*
- 2. barnet har permanent uppehållstillstånd i Sverige,*
- 3. barnet har hemvist här i landet*
  - a) sedan två år om barnet är dansk, finländsk, isländsk eller norsk medborgare,*
  - b) sedan två år om barnet är statslöst och inte har fyllt femton år,*
  - c) sedan tre år om barnet inte har fyllt femton år och inte omfattas av a eller b,*
  - d) sedan fem år om barnet har fyllt femton år och inte omfattas av a,*
- 4. barnet har haft och kan förväntas komma att ha ett skötsamt och hederligt levnadssätt, om barnet har fyllt femton år, och*
- 5. barnet har visat tillräckliga kunskaper i svenska och om det svenska samhället enligt 13 §, om barnet har fyllt sexton år.*

Om barnet har fyllt tolv år och har utländskt medborgarskap krävs för förvärv av svenskt medborgarskap att barnet samtycker till det, om inte barnet är varaktigt förhindrat att lämna samtycke på grund av sjukdom eller något annat liknande förhållande.

12 a §

Om kraven i 12 § första stycket inte är uppfyllda får, om inte annat följer av andra eller tredje stycket,

barnet ändå naturaliseras om det finns särskilda skäl.

Ett barn vars identitet inte har styrkts enligt 12 § första stycket 1 får naturaliseras endast om han eller hon sedan minst sju år har hemvist här i landet och det görs sannolikt att den uppgivna identiteten är riktig.

Ett barn som inte har visat kunskaper enligt 12 § första stycket 5 får naturaliseras endast om det, på grund av en funktionsnedsättning eller andra personliga förhållanden, inte rimligen kan begäras att barnet visar sådana kunskaper.

13 §

Tillräckliga kunskaper i svenska visas på de sätt som anges i 13 a §, om inte annat följer av 13 b §.

Tillräckliga kunskaper om det svenska samhället visas genom godkänt medborgarskapsprov i samhällskunskap om inte annat följer av 13 c §.

Genom medborgarskapsprovet i samhällskunskap ska det prövas om utlänningen har grundläggande kunskaper om det svenska samhället. Provet ska utformas på svenska på funktionell nivå.

13 a §

Tillräckliga kunskaper i svenska visas genom

1. godkänt betyg i svenska eller svenska som andraspråk från

a) den avslutande årskursen i grundskolan eller motsvarande utbildning, den avslutande årskursen i anpassade grundskolan eller någon av de två sista årskurserna i specialskolan,

b) gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan eller folkhögskolestudier på gymnasial nivå,

c) kommunal vuxenutbildning, eller

d) den avslutande årskursen i en skolform som motsvarar grundskolan eller gymnasieskolan inom ett annat nordiskt lands skolväsende, eller

2. godkänt betyg i den högsta kursen i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare eller motsvarande utbildning, eller

3. godkänt resultat på

a) ett kunskapsprov som används av universitet och högskolor för att pröva de kunskaper i svenska som krävs för högskolestudier i Sverige, eller

b) ett annat kunskapsprov i svenska som med hög grad av säkerhet visar kunskaper i svenska på funktionell nivå.

13 b §

Kravet på tillräckliga kunskaper i svenska gäller inte för den som har godkänt betyg i danska eller norska från den avslutande årskursen i en skolform som motsvarar grundskolan eller gymnasieskolan inom ett annat nordiskt lands skolväsende.

13 c §

Utöver vad som framgår av 13 § kan tillräckliga kunskaper om det svenska samhället visas genom godkänt betyg i samhällskunskap eller grundläggande samhällsorienterande ämnen från

1. den avslutande årskursen i grundskolan eller anpassade grundskolan eller någon av de två sista årskurserna i specialskolan,

2. gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan eller folkhögskolestudier på gymnasial nivå, eller

3. kommunal vuxenutbildning.

13 d §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regerings-

formen meddela närmare föreskrifter om medborgarskapsprovet.

13 e §

Regeringen får meddela föreskrifter om avgift för anmälan till medborgarskapsprovet.

14 §

En svensk medborgare förlorar sitt svenska medborgarskap när han eller hon fyller tjugotvå år, om han eller hon

1. är född utomlands,
2. aldrig haft hemvist i Sverige, och
3. inte heller varit här under förhållanden som tyder på samhörighet med landet.

På ansökan som görs innan den svenske medborgaren fyller tjugotvå år får dock medges att medborgarskapet behålls.

Den som har förlorat sitt svenska medborgarskap enligt första stycket får efter ansökan medges att medborgarskapet återfås med verkan från den tidpunkt då medborgarskapet förlorades.

När någon förlorar svenskt medborgarskap enligt första stycket, förlorar även hans eller hennes barn sitt svenska medborgarskap, om barnet förvärvat detta på grund av att föräldern varit svensk medborgare. Barnet förlorar dock inte sitt medborgarskap om den andra föräldern har kvar sitt svenska medborgarskap och barnet härleder sitt svenska medborgarskap även från honom eller henne.

Förlust av svenskt medborgarskap sker inte om detta skulle leda till att personen blir statslös.

18 §⁵

En medborgare i en avtalsstat förvärvor svenskt medborgarskap genom anmälan, om han eller hon

1. har fyllt arton år,
2. har hemvist här i landet sedan fem år, och
3. under denna tid inte har dömts till frihetsberövande påföljd.

När en person förvärvor medborgarskap på sådant sätt tillämpas 10 § första och andra styckena i fråga om medborgarens barn. När en person förvärvor medborgarskap på sådant sätt tillämpas 10 § i fråga om medborgarens barn.

⁵ Senaste lydelse 2024:423.

19 §⁶

Den som har förlorat sitt svenska medborgarskap och därefter oavbrutet varit medborgare i en avtalsstat, får tillbaka svenskt medborgarskap genom anmälan, om han eller hon har tagit hemvist här i landet. Vid sådant förvärv av medborgarskap tillämpas 10 § första och andra styckena när det gäller medborgarens barn.

Den som har förlorat sitt svenska medborgarskap och därefter oavbrutet varit medborgare i en avtalsstat, får tillbaka svenskt medborgarskap genom anmälan, om han eller hon har tagit hemvist här i landet. Vid sådant förvärv av medborgarskap tillämpas 10 § när det gäller medborgarens barn.

Denna lag träder i kraft den 6 juni 2026.

⁶ Senaste lydelse 2024:423.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap

Härigenom föreskrivs att 13 och 13 a §§ lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt förslaget i avsnitt 2.1 Föreslagen lydelse

13 §

Tillräckliga kunskaper i svenska visas på de sätt som anges i 13 a §, om inte annat följer av 13 b §.

Tillräckliga kunskaper om det svenska samhället visas genom godkänt medborgarskapsprov i samhällskunskap om inte annat följer av 13 c §.

Genom medborgarskapsprovet i samhällskunskap ska det prövas om utlänningen har grundläggande kunskaper om det svenska samhället. Provet ska utformas på svenska på funktionell nivå.

Tillräckliga kunskaper i svenska och om det svenska samhället visas genom godkänt medborgarskapsprov i svenska och samhällskunskap om inte annat följer av 13 a–13 c §§.

Genom provet i svenska ska det prövas om utlänningen visar läs- och hörförståelse på funktionell nivå.

Genom provet i samhällskunskap ska det prövas om utlänningen har grundläggande kunskaper om det svenska samhället. Provet ska utformas på svenska på funktionell nivå.

13 a §

Tillräckliga kunskaper i svenska visas genom

Utöver vad som framgår av 13 § kan tillräckliga kunskaper i svenska visas genom

1. godkänt betyg i svenska eller svenska som andraspråk från
  - a) den avslutande årskursen i grundskolan eller motsvarande utbildning, den avslutande årskursen i anpassade grundskolan eller någon av de två sista årskurserna i specialskolan,
  - b) gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan eller folkhögskolestudier på gymnasial nivå,
  - c) kommunal vuxenutbildning, eller
  - d) den avslutande årskursen i en skolform som motsvarar grundskolan eller gymnasieskolan inom ett annat nordiskt lands skolväsende, eller
2. godkänt betyg i den högsta kursen i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare eller motsvarande utbildning, eller
3. godkänt resultat på
  - a) ett kunskapsprov som används av universitet och högskolor för att pröva de kunskaper i svenska som krävs för högskolestudier i Sverige, eller
  - b) ett annat kunskapsprov i svenska som med hög grad av säkerhet visar kunskaper i svenska på funktionell nivå.

Denna lag träder i kraft den 1 oktober 2027 eller den tidigare dag som regeringen bestämmer.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap

Härigenom föreskrivs att 13 och 13 a §§ lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt förslaget i avsnitt 2.2 Föreslagen lydelse

13 §

Tillräckliga kunskaper i svenska och om det svenska samhället visas genom godkänt medborgarskapsprov i svenska och samhällskunskap om inte annat följer av 13 a–13 c §§.

Genom provet i svenska ska det prövas om utlänningen visar läs- och hörförståelse på funktionell nivå.

Genom provet i svenska ska det prövas om utlänningen visar läs- och hörförståelse på funktionell nivå *och muntlig och skriftlig färdighet på grundläggande nivå.*

Genom provet i samhällskunskap ska det prövas om utlänningen har grundläggande kunskaper om det svenska samhället. Provet ska utformas på svenska på funktionell nivå.

13 a §

Utöver vad som framgår av 13 § kan tillräckliga kunskaper i svenska visas genom

1. godkänt betyg i svenska eller svenska som andraspråk från
  - a) den avslutande årskursen i grundskolan eller motsvarande utbildning, den avslutande årskursen i anpassade grundskolan eller någon av de två sista årskurserna i specialskolan,
  - b) gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan eller folkhögskolestudier på gymnasial nivå,
  - c) kommunal vuxenutbildning, eller
  - d) den avslutande årskursen i en skolförform som motsvarar grundskolan eller gymnasieskolan inom ett annat nordiskt lands skolväsende, eller
2. godkänt betyg i den högsta kursen i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare eller motsvarande utbildning, eller
3. godkänt resultat på

3. godkänt resultat på *ett kunskapsprov som används av universitet och högskolor för att pröva de kunskaper i svenska som krävs för högskolestudier i Sverige.*

a) ett kunskapsprov som används av universitet och högskolor för att pröva de kunskaper i svenska som krävs för högskolestudier i Sverige, eller

b) ett annat kunskapsprov i svenska som med hög grad av

*säkerhet visar kunskaper i svenska
på funktionell nivå.*

---

1. Denna lag träder i kraft den dag som regeringen bestämmer.
2. Äldre föreskrifter gäller för den som har ett godkänt resultat på medborgarskapsprov i svenska enligt 13 § andra stycket i dess äldre lydelse.
3. Äldre föreskrifter gäller i ärenden som har kommit in till Migrationsverket före ikraftträdandet där sökanden åberopar ett godkänt resultat på ett kunskapsprov enligt 13 a § 3 i dess äldre lydelse.

4 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:481) om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2014:481) om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap

dels att punkt 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska upphöra att gälla,

dels att punkt 2 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2.¹ De upphävda 4 och 5 §§ gäller fortfarande för barn som har fötts före den 1 april 2015. Om barnet har fyllt femton år, krävs för förvärv av svenskt medborgarskap enligt den upphävda 5 § att det görs sannolikt att barnets uppgivna identitet är riktig. Det krävs även att han eller hon varken

a) är skäligen misstänkt eller dömd för ett brott för vilket det svåraste straff som är föreskrivet är fängelse i *fyra* år eller mer *eller* för upprepad brottslighet *som inte är mindre allvarlig* eller ligger långt tillbaka i tiden,

b) är skäligen misstänkt eller dömd för ett brott utanför Sverige som enligt svensk lag motsvarar ett brott för vilket det svåraste straff som är föreskrivet är fängelse i *fyra* år eller mer *eller* för upprepad brottslighet utanför Sverige som enligt svensk lag *inte är mindre allvarlig* eller ligger långt tillbaka i tiden,

c) bedöms utgöra ett hot mot Sveriges säkerhet eller allmän säkerhet, eller

d) har varit verksam i, eller haft bestämmande inflytande över, en organisation eller grupp vars verksamhet innefattar systematiska, omfattande och grova övergrepp på andra människor.

När en person förvärvat medborgarskap enligt den upphävda 5 § tillämpas 10 § i fråga om medborgarens barn.

a) är skäligen misstänkt eller dömd för ett brott för vilket det svåraste straff som är föreskrivet är fängelse i *två* år eller mer, för upprepad brottslighet *avseende brott för vilka det är föreskrivet fängelse* eller *för upprepad brottslighet som inte ligger långt tillbaka i tiden,*

b) är skäligen misstänkt eller dömd för ett brott utanför Sverige som enligt svensk lag motsvarar ett brott för vilket det svåraste straff som är föreskrivet är fängelse i *två* år eller mer, för upprepad brottslighet utanför Sverige *avseende brott för vilka det enligt svensk lag är föreskrivet fängelse* eller *för upprepad brottslighet utanför Sverige som inte ligger långt tillbaka i tiden,*

¹ Senaste lydelse 2024:424.

Denna lag träder i kraft den 6 juni 2026.

BILAGA 3

Reservanternas lagförslag

Reservation 2 (förslagspunkt 2)

Förslag till lag om ändring i lagen (2026:000) om ändring i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap *dels* att ikraftträdandebestämmelsen i stället för lydelsen enligt lagen (2026:000) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse,

dels att det i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till lagen (2026:000) om ändring i den lagen ska införas tre nya punkter, 2–4, av följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2025/26:175

Reservanternas förslag

Denna lag träder i kraft den 6 juni 2026.

1. Denna lag träder i kraft den 6 juni 2026.

2. Äldre föreskrifter gäller för ärenden enligt 7, 9 och 11 §§ som har inletts före ikraftträdandet.

3. Äldre föreskrifter gäller för ärenden enligt punkt 4 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna i lagen (2001:82) om svenskt medborgarskap som har inletts före ikraftträdandet.

4. Äldre föreskrifter gäller vid överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet.